

תלמוד בבלי מסכת שבת דף לא עמוד א

אמר ריש לקיש: מאי דכתיב +ישעיהו לג+ והיה אמונת עתיך חסן ישועות חכמת ודעת וגו' - אמונת - זה סדר זרעים, עתיך - זה סדר מועד, חסן - זה סדר נשים, ישועות - זה סדר נזיקין, חכמת - זה סדר קדשים, ודעת - זה סדר טהרות. ואפילו הכי +ישעיהו לג+ יראת ה' היא אוצרו. אמר רבא: בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו: נשאת ונתת באמונה, קבעת עתים לחורה, עסקת בפריה ורביה, צפית לישועה, פלפלת בחכמה, הכנת דבר מתוך דבר? ואפילו הכי: אי יראת ה' היא אוצרו - אין, אי לא - לא. משל לאדם שאמר לשלוחו: העלה לי כור חיטין לעלייה. הלך והעלה לו. אמר לו: עירבת לי בהן קב תומטון? אמר לו: לאו. אמר לו: מוטב אם לא העלית.

שמא. לא נעקור את היסוד הגס של יראת העונש מקרב הגות רוחנו, אע"פ שרק בתחתיתה היותר שפלה של שדרת הרוח הוא יושב, וצריך הוא רק שם לקחת את מקומו, אבל שמרים הללו מאמצים הם את הכת של היין המעולה, בהיותם שוכנים בתחתיתו. הננו מתדמים לשכלול היצירה. הצרות והרעות שבעולם, הפורעניות והעלבונות, עם כל מה שאנחנו לוחמים נגדם. עם כל מה שאנו כואבים על ידם, הנה הגם מלת העולם, ומחשבות וציורים הללו שמיסוד יראת העונש, בהיותם מוגדרים בגדריהם, ממוזגים ומשוערים, הנם מרימים את אור האצילות שכנשמה, מישיבים את החיים, וממלאים אותנו תוכן רציני, הראוי להיות ליסוד נכון בבנין החברה היותר מאושרה. על גבי נקודה גסה זו הולכים ונבנים בנינים רמים לתלפיות, הגיונות ושיאיות רוממות, מרהיבי עין בקרני הודם. זהירות פנימית, שוה עם טבע היראה מכל אסון, והזהירות הטבעית ממנו, זהו היסוד הנלוח אל כל אמוצי החיים, והוא הגורם בקורטוב המעורב שלו, דמשכתח כי קורטיחא בכורא, לחבב את החיים כולם, לעשותם רעננים ומאושרים. העוקר את הציור התחתיתי הזה מסרס הוא את החיים, ונוטל מהם את האפשרות של שגשוגם, ומרפה את ידיה של הנשמה, ורישום המום מוכרח להיות ניכר בכל תנועה טבעית ושכלית. ראשית חכמה יראת ד' ויראת ד' מקור חיים היא למען סור משאול מטה. צוף דבש אמרי נועם, מתוק לנפש ומרפא לעצם.

סה. בכל פגישה גשמית ורוחנית הננו מוצאים את האור ואת הכלי, את הגוף ואת הנשמה. לפי ערך בהירות השגתו וטוהר רצונו של אדם, ככה מאיר עליו האור מתוך הכלי והנשמה מתוך הגוף. בפגישה המחשבות, אוצר הכל הוא יראת ד' ויראת העונש וההפתחה הרגילה, שהיא קרקע המשכן של האמונה המתפשטת לתקן העולם. לפי בהירות השגתו של אדם, ולפי קדושת מעשיו ורוחו, מתגלה הנשמה, השרויה בחוכיותה של יראה מוגשמת וגלומה זו, שהיא עטרת כל אידיאלי הרוח, הוד הכבוד, ויראת הרוממות, מעוז האהבה, ומקור נחלי כל השאיפות האידיאליות, כבירות החשק, המתרוממים עדי עד ברום עולמים.

קכו. הדקדוק המעשי, הבא מתוך המעין התחתון של יראת העונש, אע"פ שיש בו הרבה קטנות ודינים, מ"מ סופו להתעלות, וכל דיניו מתהפכים ללהט של גבורות קודש, באהבה ושלחבת אש נעימת ידידות עליונה, באהבת הבריות, וכן ושכל טוב. וסופו שיגיע עד המעין העליון של אור החיים, שזיו התענוגים הקדושים מאיר בהם בכל תוקף זהרו. מה יקר חסדך אלהים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון, ירויון מדשן ביתך ונחל עדניך תשקם, כי עמך מקור חיים באורך נראה אור, משוך חסדך ליועץ וצדקתך לישרי לב.